

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

นกเทียน

ครูนจักษ์

สุขเจริญ

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท
๒. วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๓. เห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างยั่งยืน

...คำถามชวนคิด...

๑. ภาพใดคือภาพในอดีต

ตอบ พื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์

๒. ภาพใดคือภาพในปัจจุบัน

ตอบ พื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย

...คำถามชวนคิด...

๓. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
ที่เกิดขึ้น นักเรียนคิดว่ามีสาเหตุมาจากอะไร

ตอบ มีสาเหตุมาจากมนุษย์เพราะมนุษย์
บุกรุกและทำลายป่า

...คำถามชวนคิด...

๔. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น
ส่งผลกระทบอย่างไร

ตอบ พื้นที่ป่าลดลง พื้นดินแห้ง เพราะขาด
ความชุ่มชื้นเนื่องจากไม่มีต้นไม้ปกคลุมหน้าดิน

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อมในชุมชน

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://plukpa.wordpress.com/>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <http://www.gsei.or.th/articles/detail/๕๗๒>

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://m.facebook.com/InternationalFundForChinasEnvironment/photos/a.๑๔๘๔๗๘๐๕๑๙๔๗๗๕๔/๗๙๘๗๔๐๑๗๓๕๘๘๒๐๒/?type=๓&source=๔๔>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://sites.google.com/site/singwae/prakas/sthankarn-thraphykr-na>

อดีต

ที่มาของรูปภาพ <https://pantip.com/topic/๓๖๘๔๖๘๕๕>

ปัจจุบัน

ที่มาของรูปภาพ <https://phuketvilla.net/>

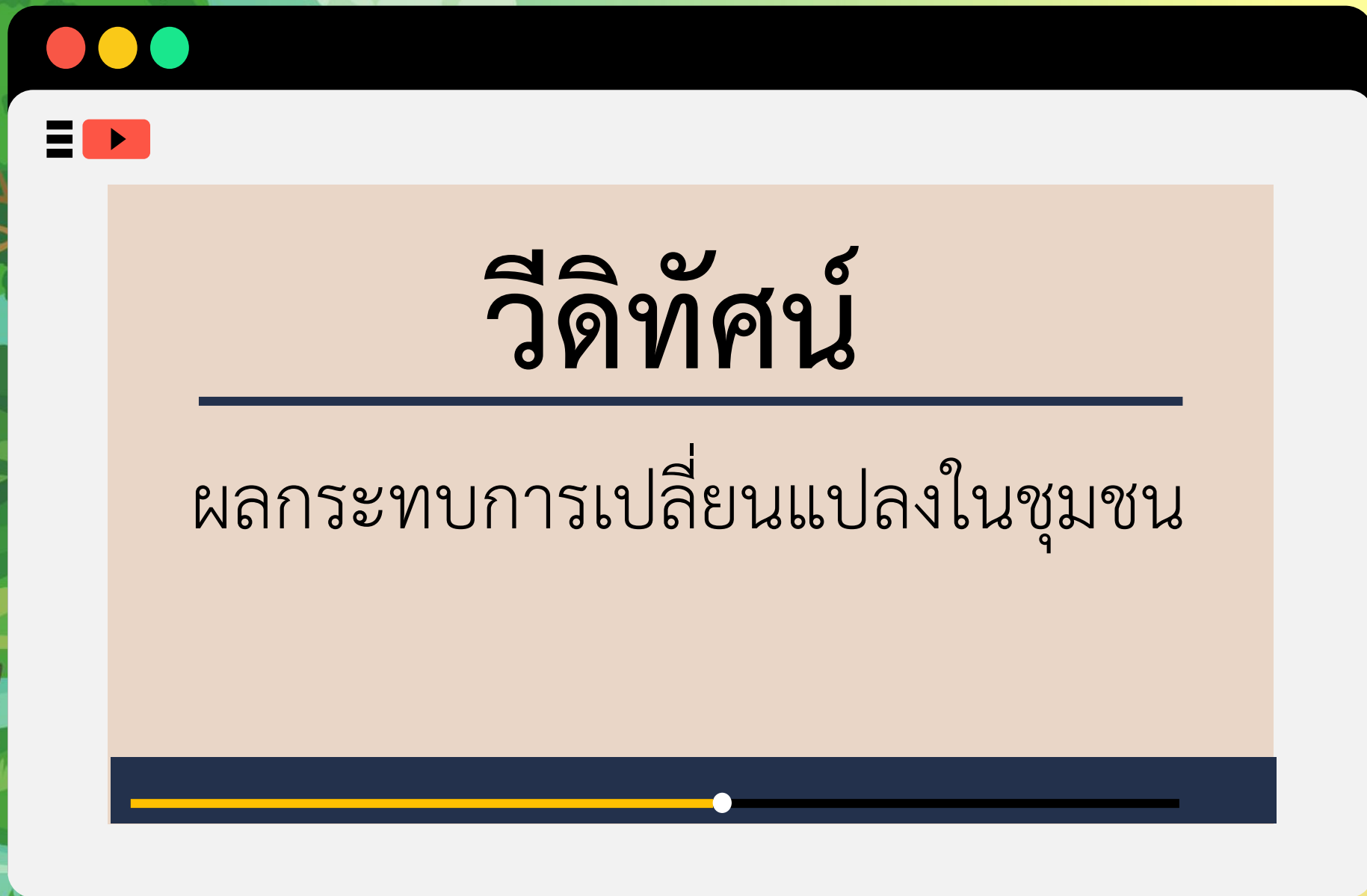
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชน

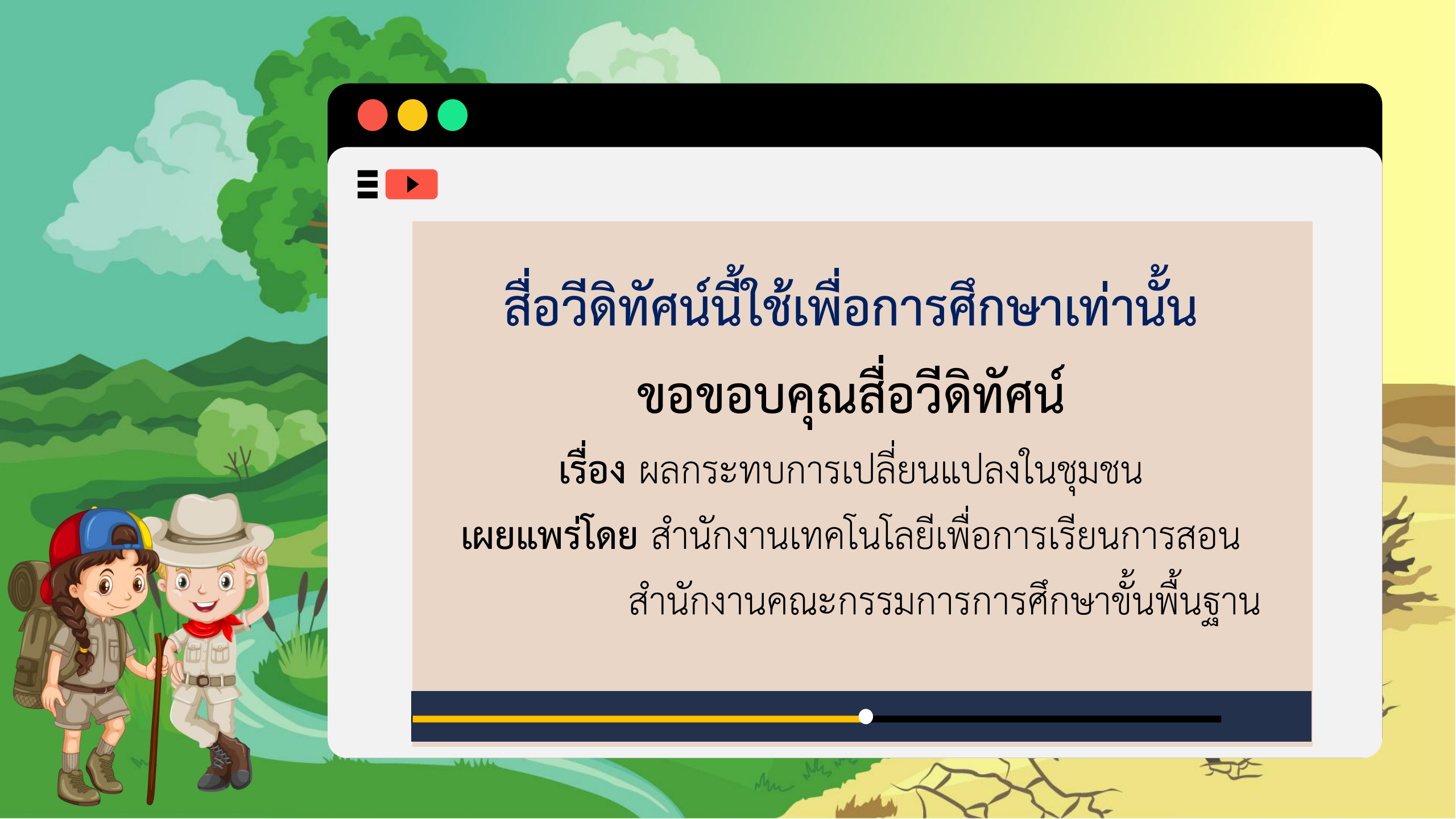
จำนวนประชากรในชุมชนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการสิ่งต่าง ๆ มีมากขึ้น จึงมีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้มากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ล้วนส่งผลให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ด้วยเหตุที่สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์
เมื่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนเปลี่ยนแปลงก็ย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิต
ของผู้คนในชุมชน ดังนี้

๑. สุขภาพอนามัย
๒. การประกอบอาชีพ
๓. การย้ายถิ่น
๔. วิถีชีวิต

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

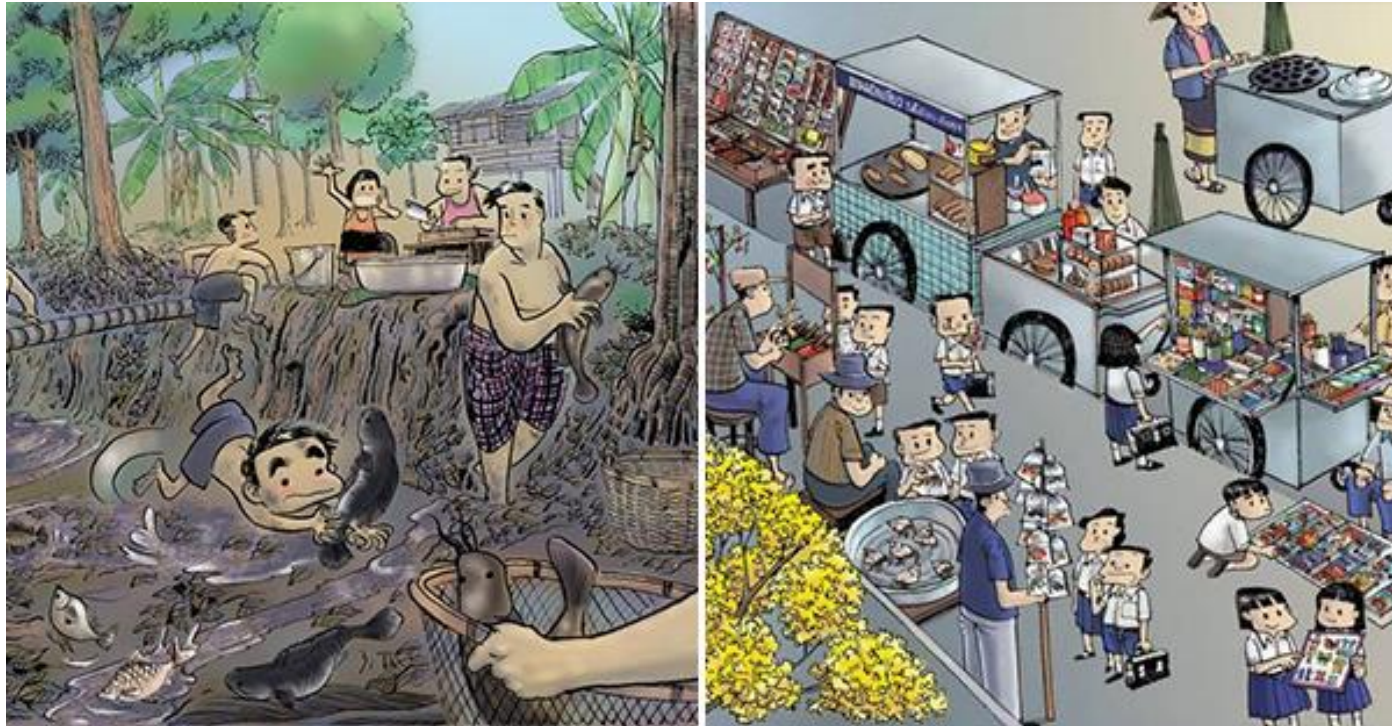
ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงในชุมชน

เผยแพร่โดย สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

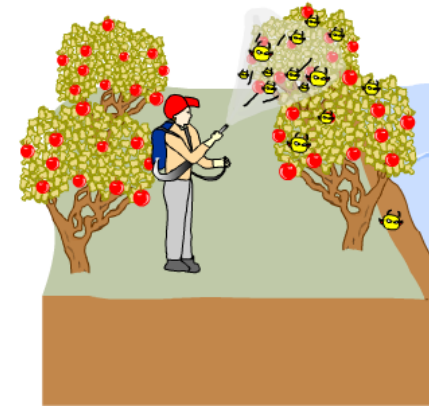
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สิ่งแวดล้อมในชุมชนเปลี่ยนแปลงก็ย่อมส่งผล กระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในชุมชน

๑. สุขภาพอนามัย

หากสิ่งแวดล้อมในชุมชนเสื่อมโทรม
มีมลพิษอยู่มาก ทั้ง**มลพิษทางดิน** **มลพิษทางน้ำ**
มลพิษทางอากาศ และ**มลพิษทางเสียง**
โดยเฉพาะชุมชนที่ตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ ทำให้ผู้คน
ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเกิดการเจ็บป่วย
สุขภาพไม่แข็งแรง

ที่มาของรูปภาพ

๑. http://www.digitalschool.club/digitalschool/m๒/hl๒_๑/lesson๕/content๑/more/index๑๖.php

๒. <https://pixabay.com/th/illustrations>

๓. <https://www.istockphoto.com/th>

ตัวอย่าง

ชุมชนห้วยคลิตี้ล่าง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

๒. การประกอบอาชีพ

สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ย่อมส่งผลกระทบทำให้การประกอบอาชีพต่าง ๆ มีต้นทุนมากขึ้น ผู้คนไปทำอาชีพใหม่หรือไปทำงานในท้องถิ่นอื่นแทน

ที่มาของรูปภาพ https://www.sentangsedtee.com/today-news/article_๑๕๗๓๕๙

ตัวอย่าง

ชุมชนเขาหัวโล้น จังหวัดน่าน

๓. การย้ายถิ่น

สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทรัพยากรธรรมชาติที่ลดลง
แหล่งงานมีน้อย ขาดแคลนแหล่งอาหาร ผลักดันให้ผู้คนย้ายถิ่นออกไปยัง
ชุมชนอื่นที่อุดมสมบูรณ์กว่า

ตัวอย่าง

ชุมชนชุมแสงสงคราม อำเภอชุมแสง จังหวัดพิษณุโลก

๔. วิถีชีวิต

เมื่อทรัพยากรธรรมชาติขาดแคลน
ย่อมนำไปสู่การแก่งแย่งการใช้ทรัพยากรจน
อาจนำไปสู่ความขัดแย้ง ส่งผลให้ผู้คนใช้ชีวิต
ต่างคนต่างอยู่ บุคคลวัยทำงานมักออกไป
ทำงานต่างถิ่นเพื่อหารายได้สมาชิกส่วนใหญ่
ในชุมชนจึงเหลือแต่เด็กและผู้สูงอายุ

<https://appme.org/วิถีชีวิตคนเมือง>

ตัวอย่าง

ชุมชนบุโหลนดอน อำเภอละงู จังหวัดสตูล

...คำถามชวนคิด...

ในฐานะที่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน นักเรียนจะช่วยรักษา
สิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างไร

ตอบ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดีและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่เพิ่มภาระให้กับชุมชนโดยการทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ
หรือตัดต้นไม้ ซึ่งจะทำให้ชุมชนได้รับผลกระทบในด้านต่าง ๆ

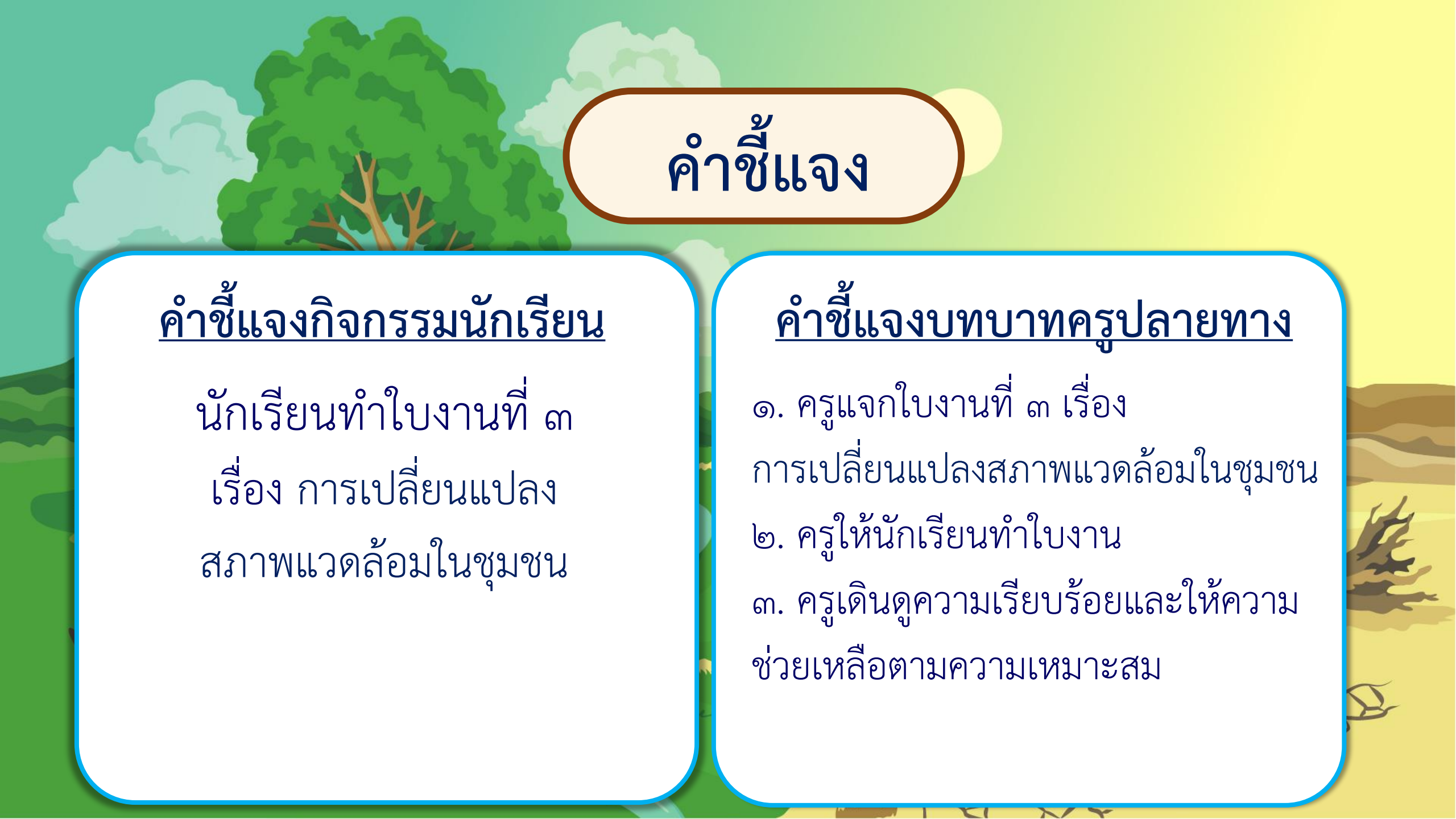
๕ ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม
ในชุมชน

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง การเปลี่ยนแปลง
สภาพแวดล้อมในชุมชน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๓ เรื่อง
การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้ความ
ช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๓

เรื่อง การเปลี่ยนแปลง
สภาพแวดล้อมในชุมชน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสภาพแวดล้อมในอดีตกับปัจจุบัน และสาเหตุการเปลี่ยนแปลง

อดีต

ป่าไม้

ปัจจุบัน

สาเหตุการ
เปลี่ยนแปลง

อดีต

แม่น้ำ

ปัจจุบัน

สาเหตุการ
เปลี่ยนแปลง

อดีต

บ้านเรือน

ปัจจุบัน

สาเหตุการ
เปลี่ยนแปลง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๓

เรื่อง การเปลี่ยนแปลง
สภาพแวดล้อมในชุมชน

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชน

๓.๑

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสภาพแวดล้อมในอดีตกับปัจจุบัน และสาเหตุการเปลี่ยนแปลง

อดีต

ป่าไม้

ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้หลากหลายชนิด ป่าไม้ยังเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์ป่า และเป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธาร เป็นแหล่งผลิตออกซิเจน ที่สำคัญ

ปัจจุบัน

ป่าไม้เหลือน้อยลง เนื่องจากถูกบุกรุกทำลาย เป็นที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งทำกิน ตัดต้นไม้มาทำเป็นที่อยู่อาศัย สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย เกิดภาวะโลกร้อน มลพิษทางอากาศ

สาเหตุการเปลี่ยนแปลง

เกิดจากการบุกรุกทำลายของมนุษย์ ในการแสวงหาที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน หรือบุกรุกเพื่อตัดไม้เพื่อนำมาสร้างที่อยู่อาศัย หรือเกิดจากภัยธรรมชาติเช่น ไฟไหม้ป่า เป็นต้น

๓.๒

อดีต

แม่น้ำ

แม่น้ำ ลำคลอง ไส้สะอาดเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ผู้คนใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ

ปัจจุบัน

แม่น้ำลำคลองเน่าเสีย มีขยะ มีกลิ่นเหม็น ไม่ใสสะอาด เป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค ไม่สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้ สัตว์น้ำไม่สามารถมีชีวิตรอดได้

สาเหตุการเปลี่ยนแปลง

เกิดจากการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลอง จากอาคารบ้านเรือน โรงงานอุตสาหกรรม

๓.๓

อดีต

บ้านเรือน

นิยมสร้างบ้านด้วยไม้ เพราะหาได้ง่าย มีราคาถูก สวยงาม และประเทศไทยมีป่าไม้จำนวนมาก

ปัจจุบัน

นิยมสร้างบ้านด้วยปูน เพราะต้นไม้เหลือน้อยลง และมีราคาแพง ดูแลรักษายาก การสร้างบ้านด้วยปูนทันสมัย วัสดุอุปกรณ์หาง่ายและมีราคาถูกกว่า

สาเหตุการเปลี่ยนแปลง

เกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในสังคม และเกิดจากการที่ป่าไม้ในเมืองไทยเหลือน้อยลง ป่าไม้ถูกตัดทำลาย ต้นไม้เหลือน้อยลง ทำให้ต้องหาทรัพยากรอื่น ๆ มาทดแทน

สรุปบทเรียน

การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชนจะมีผลกระทบต่อน้องกันและส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งการเพิ่มขึ้นหรือลดลง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่เกินความพอดี ความพอประมาณจะส่งผลกระทบไปสู่การเปลี่ยนแปลงในชุมชนและผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน

บทเรียนครั้งต่อไป

การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

